

Bjørn Andersen

Albansk Almanak

2003

Albanien, Kosóva
og lidt om Makedonien, Serbien
og Montenegro

Bind 1

Albansk historie # 15-16-17

ISBN 90722-34-5 (samlet)

ISSN 1600-5805

BA FORLAG • SØBORG 2004

© BA Forlag, Søborg, København.

1. udgave, 1. oplag - November 2004

ISBN 87-90722-34-5 (Samlet = bd. 1, bd. 2, bd. 3 og CD-udgave)

ISBN 87-90722-30-2 (Bd. 1)

ISBN 87-90722-31-0 (Bd. 2)

ISBN 87-90722-32-9 (Bd. 3)

ISBN 87-90722-33-7 (CD)

ISSN 1600-5805 (Albansk Almanak)

ISSN 1600-5791 (Albansk Historie)

Albansk Almanak

En *Almanak* var oprindelig en kalenderbog der oplyste om årets gang på Himmelen og på Jorden, - men som årene gik ændrede genren karakter.

Salmonsens skriver, 'at Almanakkerne ofte indhæftedes som Tillæg til Salmebøger og ledsagedes af korte Leveregler, astrologiske Bemærkninger, *prognostica* om Krig og Fred - og Konstellationer for de Personer, som er fødte under et Himmeltegn'.

Kalenderdelen blev dog mere og mere en biting, idet 'Pladsen optoges af Anekdoter, Digte og Underretninger af forskellig Natur'.

Det blev samtidig en temmelig udbredt opfattelse at Almanakhistorier måtte tages *med et gran salt* - eller med *mere end dét*.

Albansk Almanak er lidt af hvert, dog ikke en egentlig kalenderbog, men den fortæller om årets gang på Balkan - og om nogle af de personer der er centrale.

Selv om *Almanakken* forsøger at være *objektiv* og at *dele Sol og Vind lige* -, så har der givetvis indsneget sig *ting*, der ikke holder for en nærmere betragtning.

Eftertryk eller kopiering kun efter gældende regler. Dette gælder også edb-mæssig udnyttelse.
Er du i tvivl om hvad du må, kan du altid sende en mail.

BA FORLAG

Bjørn Andersen

Valdemars Allé 63

2860 Søborg

E-mail: post@bjoerna.dk

Webside: <http://bjoerna.dk>

Forbemærkninger

Kære Læser.

Materialet til »*Albansk Almanak*« stammer fra en række kilder, bl.a. fra regeringsorganer, men også fra internationale organisationer og uafhængige kilder. Er der oplysninger du vil dele med andre er du *meget* velkommen til at sende mig dem pr. e-mail.

Link-angivelser er bevaret af identifikationsmæssige grunde, selv om link'ene måske er »*nedtaget*« i mellemtiden. Det gælder i denne årgang materiale fra den Serbiske Regering. Efter Regeringsskiftet i begyndelsen af 2004 er der mange internetsider fra 2003, der er fjernet. Har du brug for at se nærmere på sådant materiale er du velkommen til at kontakte mig, muligvis har jeg nedtaget en kopi.

Engang i 2003 begyndte jeg at skrive en såkaldt »Ugeoversigt«, de findes i begyndelsen af pågældende. nummer, men kan også findes i den indledende oversigt.

Anmeldelser m.v. fra 2003 vil blive udgivet i »*Albanske Studier*« nr. 3-4 som vil udkomme i 2' halvdel af 2005. Det meste ligger klar, men der mangler en længere artikel om albansk sædvaneret, som jeg arbejder på.

»*Albansk Almanak*« ledsages af en CD med hele teksten (og med mange af billederne i farve); her kan man foretage elektroniske søgninger og finde hvad man har brug for ... hvis det er der.

Ligesom i de forrige årgange har jeg brugt en »speciel« måde at stave nationalitets- og stillingsbetegnelser på. For at gøre det lettere at »øje« teksten og finde »tingene« er de (så vidt muligt) skrevet med stort forbogstav.

Med venlig hilsen

November 2004

Bjørn Andersen

Indholdsfortegnelse

Forbemærkninger	i
Ugeoversigt ## 175-196	
Sidste Nyt #153 ... frem til 03.01.2003	1
Sidste Nyt #154 ... frem til 10.01.2003	18
Sidste Nyt #155 ... frem til 17.01.2003	27
Sidste Nyt #156 ... frem til 24.01.2003	39
Sidste Nyt #157 ... frem til 31.01.2003	50
Sidste Nyt #158 ... frem til 07.02.2003	64
Sidste Nyt #159 ... frem til 14.02.2003	84
Sidste Nyt #160 ... frem til 21.02.2003	104
Sidste Nyt #161 ... frem til 28.02.2003	120
Sidste Nyt #162 ... frem til 07.03.2003	136
Sidste Nyt #163 ... frem til 14.03.2003	150
Sidste Nyt #164 ... frem til 21.03.2003	166
Sidste Nyt #165 ... frem til 28.03.2003	184
Sidste Nyt #166 ... frem til 04.04.2003	198
Sidste Nyt #167 ... frem til 11.04.2003	215
Sidste Nyt #168 ... frem til 25.04.2003	230

Bind 2

Sidste Nyt #169 ... frem til 02.05.2003	253
Sidste Nyt #170 ... frem til 09.05.2003	267
Sidste Nyt #171 ... frem til 16.05.2003	283
Sidste Nyt #172 ... frem til 23.05.2003	304
Sidste Nyt #173 ... frem til 06.06.2003	324
Sidste Nyt #174 ... frem til 13.06.2003	346
Sidste Nyt #175 ... frem til 20.06.2003	355
Sidste Nyt #176 ... frem til 18.07.2003	377
Sidste Nyt #177 ... frem til 25.07.2003	397
Sidste Nyt #178 ... frem til 01.08.2003	415

Sidste Nyt #179 ... frem til 08.08.2003	428
Sidste Nyt #180 ... frem til 15.08.2003	442
Sidste Nyt #181 ... frem til 22.08.2003	454
Sidste Nyt #182 ... frem til 29.08.2003	468
Sidste Nyt #183 ... frem til 05.09.2003	481
Sidste Nyt #184 ... frem til 12.09.2003	500

Bind 3

Sidste Nyt #185 ... frem til 19.09.2003	521
Sidste Nyt #186 ... frem til 26.09.2003	547
Sidste Nyt #187 ... frem til 03.10.2003	566
Sidste Nyt #188 ... frem til 10.10.2003	589
Sidste Nyt #189 ... frem til 17.10.2003	610
Sidste Nyt #190 ... frem til 24.10.2003	629
Sidste Nyt #191 ... frem til 31.10.2003	648
Sidste Nyt #192 ... frem til 07.11.2003	670
Sidste Nyt #193 ... frem til 28.11.2003	687
Sidste Nyt #194 ... frem til 05.12.2003	708
Sidste Nyt #195 ... frem til 12.12.2003	721
Sidste Nyt #196 ... frem til 19.12.2003	740
Maleren Rudina Proda	767
En uge i Tirana	770
Business Opportunities in South Eastern Europe	774

UGEOVERSIGT ## 175 - 196

UGEOVERSIGT # 175 - 20.06.2003

EU-mødet i Thessaloniki nærmer sig. Det er ikke sandsynligt at Kosóva for alvor kommer på dagsordenen, men SRSG Steiner deltager med Repræsentanter for Regeringen m.fl.

USA og Europa er stærkt uenige om ICC (Den Internationale Straffedomstol). Amerikanerne har lagt betydeligt pres på nogle af de vanskeligt stillede Europæiske lande. Ét af de lande der vil følge Amerikanerne er Albanien, men muligvis vil Parlamentet først give sin endelige tillutning, når Thessaloniki-mødet er overstået [sidste: Parlamentet ratificerede aftalen 030619 med 103 stemmer mod 1]. Der optrykkes en IWPR-analyse om Amerikanerne, Europæerne og ICC.

Der er udsendt en omfattende rapport om **transportforholdene på Balkan**. Heri kan man finde en række oplysninger om situationen i Albanien (flere af disse er optrykt i »Sidste Nyt«); det drejer sig bl.a. veje, jernbaner og ikke mindst havnene i Durrës og Vlora.

Kosóva. Det er 4 år siden at NATO interвенerede i Kosóva, og at UNMIK og KFOR blev etableret. SRSG Steiner og General Dini gør status. Der er sket fremskridt, siger Steiner - men der er et stykke vej igen. Han oplyser at 101 KFOR-Soldater og 26 UNMIK-Medarbejdere er dræbt under tjeneste i Kosóva.

Verdensbanken har (i anledning af et projekt) udsendt et informativt statuspapir om **uddannelsesforholdene i Kosóva**.

Albanien PM Fatos Nano har deltaget i forskellige arrangementer, som der bringes billeder af. Han har - i samarbejde med Politiministeren, Chefstatsanklageren og Anti-korruptionsministeren sat en ny Task Force i søen; den skal bekæmpe korruption. Tilstede ved begivenheden var den Amerikanske chargé d'affaires og Politidirektøren. Desværre har jeg ikke kunnet finde en Engelsk udgave af Nano's tale - kun den Albanske, som optrykkes.

Fornylig mødtes jeg med to Repræsentanter for **den Albanske Mæglingsinstitution (»Foundation Conflict Resolution and Reconciliation of Disputes«)**. Det var formanden og den daglige leder: Mariana Semini og Rasim Gjoka. Jeg har skrevet en artikel om institutionen der vil blive rundsendt som særnummer af »Sidste Nyt« inden jeg tager på sommerferie. Der kan foreløbig henvises til Institutionens web-side <http://www.afcr-al.org>. Jeg har bearbejdet noget af det statistiske materiale, jeg har fået, og lavet to sæt profiler: konfliktløsning geografisk fordelt og typemæssigt fordelt. En foreløbig udgave af profilerne kan findes på: <http://bjoerna.dk/dokumentation/conflicts2002-districts.htm> og <http://bjoerna.dk/dokumentation/conflicts2002-categories.htm>

Makedonien: Ali Ahmeti er rimeligt tilfreds med udviklingen. Nogle af Partierne vil slutte sig sammen. Der optrykkes en IWPR-artikel om Albanske Gangstere.

UGEOVERSIGT # 176 - 18.07.2003

Kosóva: SRSG Steiner er afgang. Der er sket en vis positiv udvikling, men det store »ryk« mangler. Dog har Præsident Rugóva og Partiformand Thaci - muligvis af taktiske grunde - opfordret Minoriteterne (dvs især Kosovo Serberne) til at vende tilbage.

Ombudsmand Nowicki løfter en pegefinger: »*The conclusion we drew in our Second Annual Report, that the people of Kosovo have been deprived of protection of their basic rights and freedoms - now four years after the end of the conflict - by the very entity set up to guarantee them, remains valid*«, siger han.

Og samtidig er der kommet et gæt på hvor mange håndvåben der findes ude i befolkningen; over 300.000 menes det - muligvis over 400.000 stk. Det er et meget højt tal efter Dansk standard, måske ikke efter Amerikansk?

Den tidligere UCK'er Rustem Mustafa er idømt 17 års fængsel; andre UCK'ere er også blevet dømt. Fornylig fik Ramush Haradinaj's lillebror 5 års fængsel.

Rusland her trukket sine sidste KFOR-tropper tilbage.

Albanien: Der har været »korridormøde« - dvs. møde om udvikling trafik-infrastrukturen fra Italien over til Balkan og Grækenland - og videre derfra. Man er blevet enige om at etablere et særligt sekretariat i Bari (som formentlig vil blive finansieret af Italienerne).

Socialisternes Parlamentsgruppe har tiltrådt et dokument om 'borgfred', oplyser Gramoz Ruci. 'Borgfreden' skal gælde indtil **Lokalvalgene** er afsluttet. Det forlyder at valgdatoen for **1' runde bliver søndag 12.10**, dvs **ugen før Mother Teresa [Mother Theresa] ventes at blive 'beatificeret' af Vatikanet.**

Mjaft-kampagnen har optrykt en politisk vurdering. En del er utilfredse med PM Nano og hans fremgangsmåde. Er der et alternativ? Egentlig ikke. Det tungeste alternativ er Sali Berisha og Demokraterne, men Berisha er i virkeligheden ikke stærk nok - og han hverken vil eller kan gennemføre en moderne & åben politik. Alternativerne inden for Socialistpartiet er ikke stærke nok. Forfatteren håber på en tredje mulighed, men den er - set fra Kbh - ikke særlig realistisk, hvad enten man tænker på den tidligere 'Demokrat' Genc Pollo eller på Tirana's Borgmester Edi Rama. Det mest realistiske er at Nano (støttet på handler til forskellig side) »ruller videre« et godt stykke tid endnu. Men det rejser en del problemer (som forfatteren ikke kommer ind på); først og fremmest: Hvordan kommer man af med korrupsion og kriminalitet? Hvordan skaffer man investeringer fra udlandet? Hvordan sikrer man kvalifikationsniveauet i befolkningen? Hvordan får man - for alvor - en positiv spiral i gang? Den skal støttes udefra (fra EU, fra USA), men den »hvile« på Albanerne selv. Det er en illusion at tro at lande »udefra« slet og ret vil betale. Hvis ikke Albanerne selv vil eller kan »tage fra«, vil udviklingen fortsætte i samme spor som den er i nu.

Man skal dog ikke glemme at der i de senere år er sket fremskridt (som PM Nano har sin del af ansvaret for). Teknisk set fungerer det politiske liv bedre end det har gjort i mange år. Nogle steder er der ryddet op - flere steder i det centrale Tirana. Der er virksomheder der fungerer. Der er ildsjæle forskellige steder i undervisningssektoren og i retsvæsenet.

Serbien: Der er brugt en del energi på at klargøre Nationalbankens opgaver og at blive enige om hvem der skal være ny Chef. Den hidtidige Chef er på det nærmeste kommet i håndgemæng med Finansministeren.

Makedonien: USIP (United States Institute of Peace) har holdt et arrangement om udviklingen i Makedonien. Vil freden holde? Der er links til lyd-indlæg af Ali Ahmeti m.fl.

UGEOVERSIGT # 177 - 25.07.2003

Kosóva: Finlands tidligere statsminister Harri Holkeri ventes at blive ny SRSG (efter Kouchner, Hækkerup og Steiner). SG Annan har fremsat forslag herom til EU.

Ultimo juni: **SG / SRSG Rapport er udsendt.** Det går bedre med lovgivningsarbejdet, selv om der er mangler og problemer. Serbiske »Return« deltager stort set i forsamlingsmøderne. Udviklingen går tydeligt langsommere på kommunalt niveau; man er ikke rigtig kommet i gang - man er stadig i færd med at ansætte folk og med at nedsætte udvalg. I visse tilfælde vil forskellige Albanske Partier ikke samarbejde med hinanden. I Novo Brdo (hvor der er Serbisk flertal), har den lokale PDK-afdeling accepteret at samarbejde med flertallet. I Mitrovica Nord (hvor der er Serbisk flertal) har man indledt drøftelser i en særlig komité hvor der også er Kosóva Albansk og Kosovo Bosnisk deltagelse. Det går fremad mht ligestilling mellem mænd og kvinder. Der er en del problemer på skoleområdet; læseplanerne er gamle - og der bruges i visse tilfælde læremidler som er problematiske ift den overordnede multi-etniske målsætning.

OSCE udtaler sig meget positivt om det Danske Produktionsskoleprojekt i Kosóva.

Albanien: Mindre Regeringskrise. VicePM, UM Ilir Meta og Europaintegrationsminister Sokol Nako har nedlagt deres poster; Meta også sin post i Socialistpartiets ledelse. Meta har (siges det) udtrykt sig skarpt og negativt om Nano's Regeringsledelse. Der har i flere år været dybe uoverensstemmelser mellem Nano og Meta, og Nano foretog sig som Partiformand (men stående uden for Regeringen) en række ting som generede daværende PM Meta og som førte til at han nedlagde sit mandat. I Sommeren 2002 indgik Nano og Meta imidlertid et fornuftsægteskab. Nano opgav at blive Præsident, men overtog PM-posten, Meta blev VicePM og UM. Begge parter vidste at modparten havde en betydningsfuld del af Partiet bag sig, begge parter vidste at man ikke kunne regere alene. Tilsyneladende har Nano vundet terræn i årets løb, og Meta er blevet mere og mere frustreret. Når Meta udtræder nu, skal det næppes tydes som en magtdemonstration,

men som et tegn på afmagt. Tilsyneladende støttes hans udtræden ikke af den lille fløj om tidligere PM, nuværende FM Majko. PM Nano har indstillet Ermelinda Meksi, som ny VicePM og Minister for Europaintegration og Marko Bello som ny UM. Begge har tidligere været Ministre, men er pt uden embede. Meksi menes at stå forholdsvis tæt på Nano.

»Mjaft« (Nu kan det være nok!)-kampagnen er ved at lukke ned, hvilket er i overensstemmelse med planen. Man har i de seneste måneder forsøgt at »ruske op« i Ungdommen: Lad være med at give op. Lad være med at finde jer i den almindelige slendrian og korrupsion. Protestér mod blodhævn og slægtsfejder. Der har været en række arrangementer, men det er svært at sige om initiativet vil sætte sig dybere spor.

Serbien og Montenegro: ICG har udsendt en meget kritisk rapport: Den positive udvikling lige efter drabet på PM Djindjic er gået i stå, siger man. En væsentlig del skyldtes tidligere Forbundspræsident Kostunica og hans parti, men der er tilsyneladende stærke kræfter som holder igen på udviklingen eller som sætter sig imod den. Politiet og Sikkerhedsmyndighederne har fået for stort spillerum - og det er ikke lykkedes at opklare hvem der har givet ordre om at begå de tidligere attentater som myndighederne har været involveret i.

Der er vedtaget en ny lov om Nationalbanken og den hidtidige Chef er - efter stor pressetumult - blevet fyret. Han er blevet erstattet af Minister for Miner og Energi, Kori Udovicki - der er Amerikansk uddannet og har flerårig erfaring fra internationalt arbejde.

Makedonien: Det ser ud til at det Albanske Universitet i Tetovo kan blive legaliseret og nogle måneder.

UGEOVERSIGT # 178 - 01.08.2003

Kosova: Finnen Harri Holkeri er udnævnt som ny SRSO.

Der er en vis uro i Kosóva - således har der været et antal bombeattentater; det formodes at anledningen er den nylige domfældelse af forskellige UCK'ere.

Albanien: Parlamentet har godkendt udnævnelsen af Ermelinda Meksi som VicePM og Europaintegrationsminister, derimod ikke at Marko Bello skulle være ny UM efter Ilir Meta. Meta-fløjen undlod at give den fornødne støtte. Indtil videre fungerer ViceUM Luan Hajdaraga. Det siges at den umiddelbare anledning til at Meta nedlagde sin post var at PM Nano havde beskyldt ham for inkompetence; selv har Meta sagt at Nano har blandet sig i hans arbejde (på upassende vis).

Den Danske Chargé d'affaires i Tirana - Finn Theilgaard - har givet et længere interview om den aktuelle situation for og i Albanien (der er længere nede et link til DR's internetside). Theilgaard mener situationen er vanskelig og at der er meget Albanerne må gøre, men på den anden side er situationen tydeligt bedre end for nogle år siden - særligt end i 1997. Der er for meget korrupsion og for meget organiseret kriminalitet for at nævne nogle af de vigtigste problemer.

EU har meddelt nærmere om den økonomiske støtte til Albanien i 2003 (én af begrundelserne for at Danmark har skruet ned for den bilaterale støtte er at EU er på banen).

Serbien: PM Zivkovic har været i USA og synes at være tilfreds med udfaldet. Han håber på at få politisk, moralsk og økonomisk støtte af den Amerikanske Regering, han håber på at Amerikanske firmaer vil investere i Serbien - og han håber på at man kan finde en metode således at Serberne kan fortsætte deres engagementer i Iraq, selv sagt på en ny måde.

Makedonien: Der har været holdt møde om hvordan man skal tackle problemet med de over 700 Kosovo Roma'er som er flygtet til Makedonien for at komme videre til Grækenland. Til Grækenland kommer de næppe; løsningen går foreløbig ud på at de - på én eller anden måde - skal vende tilbage til Kosóva; herom skal der snart holdes endnu en konference, men denne gang i Kosóva.

Kommentar: Det ser ud til at den Engelske Regering (og at den tidligere og den nuværende Amerikanske Administration) har overdrevet visse informationer, underdrevet andre - og i forskellige tilfælde også brugt falske informationer - dels i Iraq-krisen, dels tidligere i Kosovo-krisen - således at beslutningerne om at intervenere militært er sket på et delvis forkert og på et manipuleret grundlag.

Dette er kritisabelt i sig selv, men kritikken forstærkes i høj grad af at begge interventioner skete uden at man havde mandat fra FN's Sikkerhedsråd. I begge tilfælde handlede man dermed i strid med gældende Folkeret.

Hvis man skal nå til en acceptabel vurdering af de to interventioner (for mit vedkommende tænker jeg primært på interventionen i Kosovo), må man inddrage alle relevante informationer og argumenter og tillægge dem passende vægt.

Man må beskrive og analysere de faktiske forhold (som var meget forskellige) i Serbien/Kosovo og Iraq.

Man må inddrage den nærmeste forhistorie, herunder hvordan hhv USA og England (men også andre lande) har forholdt sig til hhv Milosevic (og Serbien/Kosovo) og Hussein (og Iraq).

Man må tage hensyn til de muligheder der var - og ikke var - for at befolkningerne i Serbien/Kosovo og Iraq selv kunne tage politiske og evt. militære initiativer.

Man må tage hensyn til de muligheder der var for at Sikkerhedsrådet kunne handle på en hensigtsmæssig måde. Hverken i Kosovo-krisen eller i Iraq-krisen var Sikkerhedsrådets muligheder (så vidt jeg kan vurdere) udtømte, førend man - primært fra Amerikansk side - besluttede sig for at intervenere.

Man må arbejde for at der gennemføres en korrekt retssag mod de ansvarlige, dvs hhv Milosevic og Hussein, således at det kan afklares om og hvordan de har overtrådt basale menneskerettigheder og folkeretslige grundsætninger og således at de kan straffes herfor.

Beslutningsgrundlaget og beslutningsforløbet i de intervenerende stater må undersøges nøje, alle relevante informationer må lægges frem - og der må tages passende initiativer over for beslutningstagere i disse stater som kan mistænkes for at have handlet i strid med Folkeretten eller som har vildledt lovgivende forsamlinger m.v.

Endelig må man tage hensyn til at dén måde - man har valgt at intervenere på - vil have konsekvenser for hvordan man rundt omkring i Verden vil forstå og acceptere den Vestlige Verdens »position« og handlemåde. Dette er noget der - i én eller anden henseende - vil have betydning for vores fælles fremtid.

UGEOVERSIGT # 179 - 08.08.2003

Kosóva: VicePM Krasniqi langer kraftigt ud mod UNMIK. - **Ukendte personer har skudt og dræbt en UNMIK-Politimand, major Satish Menon (43) fra Indien.** Der var formentlig tale om et baghold. Der er foretaget nogle anholdelser, men om de har med sagen at gøre vides ikke (de er begrundet med våbenbesiddelse).

Albanien: Ilir Meta fortsætter sit angreb på PM Nano - han beskyldes for at have 'usurperet' magten i Socialistpartiet og for at have relationer til kriminelle kredse. Siden Meta udtrådte af Regeringen fordi PM Nano kritiserede hans og Ministeriets arbejde optrykkes Meta's seneste halvårsrapport (030721). - Inden ferien begyndte indkaldte Nano Parlamentet til et ekstraordinært møde hvor man valgte det **sidste medlem af den Centrale Valgkommission: Dode Prenga**. - **Attentat på Politichefen fra Kruja;** chaufføren blev dræbt, politichefen blev såret. Tilføjelse: Politichefen døde 030807; måske var chaufføren det egentlige mål.

Serbien, Montenegro: Uro på sukkerområdet. Det svirrer i luften med rygter om svindel. EU vil foreløbig ikke acceptere import. Mange sukkerroeleverandører og chauffører har ikke fået betaling. Skænderi mellem Studenterbevægelsen OTPOR og Handelsministeren. **Forfatteren Aleksej Djilas [Aleksaj Djilas] foreslår en opdeling af Kosóva.**

Holberg skrev i sine unge dage en **introduktion til Naturretten og Folkeretten**, herunder til Grotius og Pufendorf. Han arbejdede på den resten af livet og derfor er det en vigtig bog for Holberg-interesserede. Den giver samtidig et indtryk af hvad Natur- og Folkeret drejede sig om i 1700-tallet. Jeg har omarbejdet Billeskov Jansen's trykte udgave til internetbrug og skrevet en artikel om bogen. Begge dele kan nedtages gratis fra: <http://bjoerna.dk/Holberg/Om-Holbergs-Naturret.htm>. Selv vil jeg (som det fremgår af artiklen) trække på bogen i forbindelse med nogle studier om sædvaneretten i Nordalbanien.

UGEOVERSIGT # 180 - 15.08.2003

Kosóva. Der er fortsat nogen uro. Dragan Tonic, en Kosovo Serber fra Skulanevo nær Lipjan [Srb.: Lipljan], der fiskede i en flod er (så vidt vides) blevet skudt i munden; ? »*Police received information from the hospital that a male had been delivered, who had been shot in the head by two known suspects*«. Manden er overført til et hospital i Serbien. Nogle unge Kosovo Serbere er blevet beskudt ved floden Bistrica nær Gorazhdvec (Srb. Gorazdevac) Øst for Peja (Srb.: Pec), én - måske to er døde, nogle er sårede.

UNMIK / KFOR gennemfører en måneds våbenamnesti til September (i håbet om at det kan fremskynde processen med at aflevere illegale våben, som det formodes at der stadig er mange af).

Den nye SRSG Holkeri er kommet til Kosóva og er begyndt at orientere sig.

Albanien, Italien, Tyrkiet: PM Nano holder ferie i Grækenland, men deltog som æresgæst i et fashionabelt bryllup i Tyrkiet. PM Erdogan's søn skulle giftes. Blandt bryllupsgæsterne var også PM Berlusconi der talte om at Tyrkiet burde optages i EU.

Albanien: Den Albanske FM Pandeli Majko har meldt afbud til en sikkerhedskonference i Montenegro; han vil ikke deltage når man fra Serbisk side [fortsat] omtaler Kosova som en del af Serbien. PM Nano er gået i rette med ham. Den Serbiske VicePM Covic siger at Majko har Stor-Albanske intentioner. Også den Kosova Albanske PM vender sig mod de Serbiske formuleringer. Se evt. nærmere på:
<http://bjoerna.dk/kosova/status.htm>.

Regeringen påtænker - siges det - at give Kongefamilien konfiskeret ejendom tilbage. Samtidig drøfter man hvem der har ejendomsretten til jord og ejendom som blev konfiskeret efter 2' Verdenskrig. De der engang ejede jorden eller ejendommen? De der har købt jorden eller ejendommen i de senere år?

Serbien: Den Serbiske Regering er fortsat irriteret over sikkerhedsforholdene i Kosova - og over at Kosovo Serberne ikke kan vende tilbage. Man har udarbejdet en 'Deklaration' som skal drøftes af det Serbiske Parlament (udkastet er optrykt).

UGEOVERSIGT # 181 - 22.08.2003

Kosóva (og Serbien). Den seneste tids drab på Kosovo Serbere har fremkaldt skarp og bred kritik. Den Serbiske Regering er vred - Medlemmerne af FN's Sikkerhedsråd er meget fordømmende. Den Serbiske VicePM Covic deltog i mødet i Sikkerhedsrådet. KFOR gør indsigelser mod beskrivelsen af hvad man gjorde eller ikke gjorde i forbindelse med drabene. General Agim Ceku fra Protection Corps afviser at Korpsset skulle være indblandet i drabene. En Albansk Guerillaorganisation afviser ligeledes at være indblandet - man kondelerer de berørte Kosovo Serbiske familier. Der er aftrykt materiale om drabene fra forskellig side.

Albanien. Tidligere Minister Meta hævder at Efterretningstjenesten skulle have været indblandet i et forsøg på at ødelægge et politisk møde han var deltager i. Formanden for det pgl. Parlamentsudvalg - Neritan Ceka - vil tage sagen op i (eller via) udvalget, når Parlamentet træder sammen igen. Umiddelbart kan han ikke sige noget.

PM Nano som har været i Tyrkiet til bryllup og politiske forhandlinger er dér også blevet opereret for galdeproblemer.

For nylig offentliggjordes en rapport om de sidste 6 måneders politimæssige arbejde. Der er et link til rapporten som pt kun foreligger på Albansk.

USA Regeringen har udsendt nogle bemærkninger om hvorfor man gør som man gør på visumområdet. Man vil på én gang sikre landet mod at terrorister m.fl. kommer ind - og søge at undgå forskellige problemer for de rejsende.

Danmark 'Magtudredningen' - et forskningsprojekt der har kørt nogle år - har netop udsendt en bog af professor Tim Knudsen om offentlighed i forvaltningen - og om manglerne på samme. I foromtalen hedder det bl.a.: »*Årsagerne til det danske skisma mellem indbildning og virkelighed må søges i historien. Med os fra enevælden trækker vi en tung tradition for hemmelig forvaltning. Vi er ved at komme bagud i forhold til en lang række lande. På papiret er selv Albanien, Moldavien og andre østeuropæiske lande ved at overhale Danmark. Tilmed har EU på enkelte punkter mere åbenhed*«.

Tim Knudsen mener *ikke* at kunne udtale sig om hvordan *virkeligheden* er i Albanien.

Som det vil være læserne bekendt har man fra 'Europæisk side' (fx fra Dansk side, fra OSCE's og fra EU's) været meget energiske med at sige til Albanerne at det er realiteterne det kommer an på, og at det vil være nødvendigt med en meget kraftig, målrettet og vedholdende indsats mod korruption, organiseret kriminalitet osv. - og at det er nødvendigt at man styrker det *teknisk* politiske samarbejde som har udviklet sig i den seneste tid. Kritikken fra OSCE, EU m.fl. er ikke blevet mindre på det senere. Forholdet mellem »papir« og »virkelighed« et tema der er til løbende diskussion mellem Albanerne og os andre.

UGEOVERSIGT # 182 - 29.08.2003

Kosóva. 4' SRSO Harri Holkeri er tiltrådt; han har haft møder hele spektret rundt og undervejs holdt sin 1' pressekonference. Hans stil er anderledes end forgængernes, men budskabet er noget nær det samme: 1244 skal holdes; han vil være åben for indtryk, men ikke bøje sig for andres »dagsordener«, for han refererer kun til Sikkerhedsrådet og Generalsekretæren. - General Çeku har suspenderet 7 medlemmer af TMK, så vidt vides pga indblanding i aktiviteter som TMK ikke kan acceptere. - 3' våbenamnesti er i gang; siden KFOR rykkede ind er det lykkedes at beslaglægge og destruere 5 % af de våben der menes at være i omløb. MANGE våben er fortsat gemt væk, gravet ned osv. Måske ca. 400.000 stk. - Mediekommisæreren langer hårdt ud efter medier der har fordrejet kendsgerningerne, det er særlig »Bota Sot« der er i søgelyset.

Øst Kosova / Syd Serbien: Der er blevet kastet nogle granater, et par skolebørn er blevet såret; der har også været anden uro. Den fg Serbiske præsident har været på besøg og det samme har OSCE ambassadøren. Man fordømmer angrebene (som formentlig skyldes Albanere).

Albanien: Der har været afholdt en konference Nord for Durrës med deltagelse af Balkaninteressenter fra nær og fjern; PM Nano og fru Xhoana mødtes med deltagerne over et måltid. - Der er anskaffet nye busser til Tirana, hvilket har været stærkt tiltrængt; der blev vist frem, busserne blev prøvet - og der blev holdt pressemøde. - Albanien har tilsluttet sig en international organisation der bekæmper renavskning af sorte penge. - De Albanske Diplomater er hjemme til sommermøde (030827-030829).

Serbien: Det Serbiske Parlament bakker énstemmigt op om Regeringserklæringen. - Tidligere Præsident Milosevic bestrider at være indblandet i drabet på tidligere Præsident Stambolic, attentatforsøget på Vuk Draskovic m.v. - Regeringen har accepteret rapport om hvad der er gjort i forbindelse med attentatet på PM Djindjic. Der er rejst sigtelser mod 44, og visse politifolk er blevet afskediget.

Makedonien: Der har været noget skyderi. - Der er modtaget oplysninger om tortur mod fængslede Albanere (men telegrammet er ikke bekræftet).

UGEOVERSIGT # 183 - 05.09.2003

Kosóva: Der er fortsat en vis uro; endnu en Serber er blevet dræbt.

Journalist Poul Smidt har afsluttet sine 14 mdr i Kosóva som OSCE-Pressetalsmand (og er nu i Basra); han blev interviewet i DRs »Synsfeltet« og gav et ret mistrøstigt billede af situationen og mulighederne (interviewet er refereret i Nyhedsbrevet); Smidt siger (som Hækkerup i sin tid) at der er et lille mindretal på begge sider der ødelægger mulighederne for flertallet.

ICG har udsendt et papir om den aktuelle situation, man opfordrer SRSO Holkeri til hurtigst muligt at komme væk fra tidligere SRSO Steiner's arrogante fremgangsmåde og at være mere positiv over for den midlertidige Lokalregering.

Serbien og Albanien er kommet godt op at toppes; Albanerne har kritiseret at Serberne insisterer på at fastholde Kosóva, Serberne kritiserer Albanerne for at blande sig og hævder at man kun insisterer på at Sikkerhedsrådets Resolution 1244 bliver fastholdt.

Man er i fuld sving med våbenamnestien ... og KFOR har givet Museet i Prishtina nogle af de indsamlede (og ubrugeliggjorte) våben. Tiden er ikke længere til kamp, men til fredeligt samkvem; våbnene skal kun bruges til historiske studier osv.

Et nyt Dansk KFOR hold er kommet på plads.

Albanien: Den Albanske Præsident, Moisiu, PM Nano og VicePM Meksi har gjort forskelligt for at vise et konstruktivt ansigt udadtil, således ved en landekonference i Ohrid, ved en pep-talk til de Albanske Ambassadører i udlandet (der har været hjemme til årsmøde) og ved at holde et oplæg til et hasteindkaldt møde med repræsentanter for EU-landene. I Nyhedsbrevet optrykkes forskellige indlæg på Engelsk (mht pep-talk'en på Albansk, da Engelsk udg. ikke findes).

Politiministeriets ledelse har været til møde med PM Nano; det sidste halve års aktiviteter skulle vurderes; planerne for den næste periode skulle drøftes. Det er - på afstand - svært at vurdere om der har været noget virkeligt fremskridt i kriminalitetsbekæmpelsen det sidste halve års tid.

Der er kommet tre bud på Savings Bank. Det Albanske landbrug har det hårdt (der er link til en BBC-artikel).

Serbien (Montenegro): Der er uro i Forfatningsdiskussionen. Der er fortsat tydelige uoverensstemmelser mellem Regeringspartierne og G17+, ikke mindst mht posten som direktør for Nationalbanken. Man er i gang med at privatisere tobaksproduktionen og har entreret med store udenlandske foretagender. Man har haft besøg af Siemens og andre firmaer vedrørende et forretningsmæssigt samarbejde.

Makedonien Der er nogen uro blandt Albanerne, men formentlig er der tale om en afgrænset affære, som ikke har den store tilslutning. Der har været en bortførelsesaffære.

Lektor Palle Rossen i Brenderup har skrevet en indledningsartikel til Fritz Magnussen's Makedonien-1912-artikler. Se: <http://bjoerna.dk/albansk-historie/1912.htm>.

UGEOVERSIGT # 184 - 12.09.2003

Kosóva. Der tages tilløb til drøftelser mellem Beograd og Prishtina. SRSG Holkeri (og EU-Kommissær Chris Patten) forsøger sig.

Det Serbiske standpunkt er solidt repræsenteret i dette nummer: Serberne vil kun drøfte på visse betingelser (1244 skal respekteres; Kosovo skal fortsat være en del af Serbien; Flygtningene skal hjem; Sikkerheden skal forbedres). Forbundet Serbien-Montenegro har vedtaget en Resolution. Den Ortodokse Kirke har udsendt et omfattende Memorandum (Resumeet er aftrykt i Nyhedsbrevet). »B92« har interviewet den fremtrædende Kosovo Serbiske politiker, Rada Trajkovic (interviewet aftrykkes i sin helhed).

En Kosóva Albansk Politiofficer er blevet dræbt i baghold. Motiv og gerningsmand er ukendt.

Der har været fangeoprør i Istog / Dubrava-fængslet, hvor der (så vidt vides) er indsat omkring 800. De indsatte vil ikke acceptere forholdene. Under uroen barrikaderede omkring 170 indsatte sig og tændte ild i nogle madrasser. 5 indsatte omkom. UNMIK iværksætter en undersøgelse ved en dommer.

Albanien: Lokalvalgene nærmer sig (031012). Der er en vis uro om den Centrale Valgkommissions sammensætning. OSCE og ODIHR er ved at bringe internationale valgobservatører på plads.

VicePM Ermelinda Meksi har holdt møde med en række ministerkolleger om forhandlingerne med EU. De går tilsyneladende trægt, og Albanerne vil gerne speede processen op - men man indser at der er underliggende problemer (politiske problemer, korrupsion, organiseret kriminalitet, en ret stor del af økonomien er sort) som kan trække processen meget langt ud.

Serbien (Montenegro): Mht Kosóva, se ovenfor. Serberne søger at åbne sig mod den vestlige verdens økonomi - således har man på det seneste haft positiv kontakt med Daimler-Chrysler. På det politiske plan lægger PM Zivkovic op til at 'nogle' indgår et politisk samarbejde om det næste år; G17 har dokumenteret at valget af nationalbankdirektøren ikke forløb hélt korrekt, men der er vist ikke tvivl om at den nu valgte direktør har et reelt politisk flertal bag sig.

Makedonien: Der er fortsat en vis uro; politistyrker har - i en ildkamp - dræbt nogle af rebellerne. Den Albanske Præsident og den Albanske PM tager (som ventet) afstand fra rebellerne; fra Albansk side støtter man Ohrid-aftalerne.

UGEOVERSIGT # 185 - 19.09.2003

Kosóva: Sikkerhedsrådet har drøftet situationen. Sikkerheden er på væsentlige punkter blevet dårligere; der har været angreb på civile Serbere og på Politiet; overfaldene kan være inspireret af domme over tidligere UÇK'ere. Man konstaterer at det Serbiske Parlaments Kosovo-deklaration har virket udæskende på Albanerne. Det Internationale Samfund insisterer på at visse grundlæggende forhold skal være i orden og at 1244 bliver respekteret, før man beslutter sig for »den endelige løsning« - der tænkes ikke mindst på de sikkerhedsmæssige forhold for Kosovo Serberne. Der gøres samtidig mange **forberedende »øvelser« vedr. drøftelserne om »den endelige løsning«**, og sagens direkte parter forsøger at tage magtfulde Venner-i-udlandet i ed. Første møde om »den endelige løsning« afholdes muligvis om nogle måneder - sandsynligvis ikke i hverken Serbien eller Kosóva. Der holdes Kontaktgruppemøde i New York i den kommende uge - hvor de Internationale formentlig vil drøfte hvordan man kan komme videre.

Tidl Præsident Clinton ventes at komme til Prishtina fredag 030919 for at blive promoveret som æresdoktor. Formentlig søger Kosóva Albanerne at få støtte til deres krav om selvstændighed. Det overvejes for tiden i Washington at **mindske det Amerikanske militære kontingent på Balkan** - herunder i Kosóva; man skal bruge ressourcerne i Iraq.

Chris Patten, EU (som også har været i Beograd på det seneste) har holdt tale til Kosóva's Forsamling (»Parlament«): Han vendte sig mod overgreb, talte for tolerance og for forsoning, lovede økonomisk støtte fra EU's side. Han insisterede på dialog og gensidig imødekommenhed (talen er optrykt).

Fornylig optryktes interview med den fremtrædende Kosovo Serber Dr Rada Trajkovic. Denne gang optrykkes et **interview med den Kosóva Albanske PM Rexhepi**. Rexhepi ønsker stærk Amerikansk deltagelse i forhandlingerne om »den endelige løsning« - hvis ikke vil der ikke komme noget ud af drøftelserne [Amerikanerne skal bruges til at presse hhv Serberne og Europæerne. Man formoder givetvis at Amerikanerne bedre end Europæerne kan forstå et krav om at det er befolkningsflertallet der skal afgøre Kosóva's tilhørsforhold eller uafhængighed]

Albanien: PM Nano og Økonomiminister Malaj har besøgt Puglia-regionen i Italien og bl.a. mødtes med Nano's gode bekendt, PM Berlusconi. Berlusconi har lovet at hjælpe både Tyrkiet og Albanien med at blive optaget i EU; besøget vedrørte i øvrigt samarbejdet mellem Albanien og Puglia-regionen.

Museumsfolk har netop lokaliseret dét hus Mother Teresa (og hendes familie) har boet i. Huset skal gøres til et museum (og skal være med til at støtte »teorien« om at Mother Teresa har en særlig tilknytning til Tirana og til Albanien frem for til Makedonien).

Man er ved at gøre klar til **lokalvalget 12.10**. Statspolitiet er taget i ed (forskellige udtalelser optrykkes).

Serbien og Montenegro: Serberne holder **Præsidentvalg 16.11**. Man gør hvad man kan for at blive optaget i EU. Man har haft besøg af Chris Patten og det er aftalt at man om forholdsvis kort tid skal gennemføre en 'feasability study'. Det må formodes at spørgsmålet om Serbiens evt. optagelse har ret stor »tyngde« i EU-kredsen.

Serberne har også haft besøg af den Østrigske UM og af den Russiske. I begge tilfælde handlede det om at styrke de politiske og de økonomiske relationer.

Generelt: IWPR har offentliggjort en større artikel om '**trafficking**', **prostitution** m.v.. Den findes på <http://www.iwpr.net>: Balkan Crisis Report # 460 af 15th Sept 2003 I artiklen indgår et afsnit med overskriften: The Albanian Mafia. Afsnittet er optrykt.

UGEOVERSIGT # 186 . 26.09.2003

I 1912 skrev den danske journalist **Fritz Magnussen** en række artikler om **krigen i Makedonien**. De blev lagt på nettet i forsommeren. Lektor Palle Rossen - som fandt artiklerne - har skrevet en indledende artikel (som er blevet justeret i den senere tid). Hele materialet kan findes på: <http://bjoerna.dk/albansk-historie/1912.htm>

FNs Generalforsamling. Generalsekretær Kofi Annan har opfordret til at man genovervejer FN. Han mener man står ved en skillevej og rettede en stærk kritik mod USA (England m.fl.) for at iværksætte militæraktionerne i Iraq uden at have mandat fra FN's Sikkerhedsråd.

Kosóva: Tidl. Præsident Bill Clinton har været i Prishtina for at modtage en æresdoktorgrad. Han talte for at Albanerne og Serberne skulle forsones sig med hinanden. Bagefter tog Clinton til Bosnien.

Dansk KFOR er faldet over en lille virksomhed der udvinder bly (og kobber?) fra gamle akkumulatører og kabler. Noget kunne tyde på at man ikke tænkte så meget på hverken det indre eller det ydre miljø. Muligvis vil virksomheden blive lukket. Der menes ikke at have været risiko for Dansk personel.

Øst Kosóva / Syd Serbien: En officer er blevet beskudt og såret.

Albanien: PM Nano kommer godt omkring, besøger fiskere i Vlora, soldater i Zall Herr, springer på cyklen på den bilfri dag og eksercerer med ministrene. Måske er det lokalvalget den 12.10 der »spøger«?

Politiministeren har haft møde med de Internationale om forberedelserne til valget.

En norsk socialantropolog - Thomas Hylland Eriksen - har været på besøg og giver et noget mismodigt indtryk.

Der er (tilsyneladende) indgået en aftale mellem Albanien og Danmark om levering af (brugte) ambulancer; i 1999 forsøgte man sig også, men dér gik det åbenbart galt, for ambulancerne kom aldrig til hverken Albanien eller Kosova.

Serbien og Montenegro: Professor Dragoljub Micunovic er opstillet af DOS; om der til sin tid kan opnås 50% stemmedeltagelse er ret tvivlsomt.

Justitsminister Batic har været i Haag og siger at ICTY efterforsker et par UÇK-spor.

I nyhedsbrevet aftrykkes en artikel fra »Nedeljni Telegraf« om organiseret kriminalitet i Kosóva. Oplysningerne i artiklen er mere eller mindre sande; artiklen optrykkes især for at vise hvordan man i nogle Serbiske kredse ser på Kosóva Albanerne

Makedonien: Parlamentet har drøftet den spændte situation. Der er uro blandt studerende i Bitola. Fra de Internationale - og fra Albanien - opfordres der til at man samarbejder og til at ivrige Albanere ikke forsøger sig med våbenmagt.

USA: Amerikanerne vil gerne modtage udenlandske studerende, men man er nødt til at tage visse forholdsregler for at undgå terrorister.

UGEOVERSIGT # 187 - 03.10.2003

Kosóva: Forhandlingerne mellem Beograd og Prishtina indledes i Wien 031014. Den Serbisk-Montenegrinske delegation ledes af Præsident Svetozar Marovic. Delegationen fra Kosóva af SRSG Holkeri. Albanerne så gerne at forhandlingerne blev ført på dén forudsætning at man betragter Kosóva som en selvstændig stat. En sådan forudsætning er uacceptabel for Serberne (og næppe mange Serbiske politikere vil i dag kunne overleve politisk, hvis de accepterede dette). Den er heller ikke i overensstemmelse med resolution 1244. Forudsætningen for at Serberne (kan og) vil give reelle indrømmelser er at der sker en tydelig forbedring af den sikkerhedsmæssige situation, og at det bliver muligt for de ca. 200.000 Kosovo Serbere - der er flygtet til Serbien - at vende tilbage. Det er ikke sandsynligt at man kommer særlig langt ved det første møde.

Øst Kosóva/Syd Serbien: Der kommer ingen Albanere fra Øst Kosóva med i den Serbiske delegation til Wien-forhandlingerne, siger vicePM Covic.

Guerillaerne bedyrer kun at have skudt i selvforsvar, da man i forrige uge sårede en Serbisk-Montenegrinsk officer.

Albanien: PM Nano er fortsat overordentlig aktiv med at besøge forskellige dele af landet og forskellige institutioner og virksomheder. Det er givetvis det forestående lokalvalg (031012) der spiller ind.

Albanerne er meget energiske ift det internationale samfund. Man vil gerne være vært for en konference af statsledere fra EU og Vestbalkanlandene (og har talt med PM Berlusconi herom). Man fortsætter med at vise god vilje på det sikkerhedsmæssige område.

Sindene er optaget af at Græsk politi har skudt og dræbt en ung albaner, der var illegalt på vej over grænsen til Grækenland. Græske myndigheder undskylder meget og siger at der var tale om en brutal handling som ikke må gentage sig.

Makedonien: Der tales om at det Albanske 'Prosperitetsparti' skal optages i regeringen. Man nærmer sig en legalisering af Tetovo's albanske universitet (man er lidt urolige i internationale kredse).

Serbien: Præsidentvalget i november: Det er ikke sandsynligt at Miroljub Labus vil kandidere (han har tidligere kandideret mod Kostunica, der fik langt de fleste stemmer. Kostunica kunne dog ikke vælges fordi der ikke var afgivet stemmer nok). Derimod er flg. stillet op på nuværende tidspunkt: Dragoljub Micunovic (DOS), Velimir Ilic (Nyt Serbien) og Tomislav Nikolic (Seselj's Radikale Parti). Om Kostunica vil blive opstillet vides ikke, men sandsynligt hvis han regner med at kunne vinde.

Serberne er meget energiske med at tiltrække udenlandske investeringer. I forrige uge var det bl.a. Carlsberg (nedenfor bringes yderligere oplysninger, se under: [Serbien](#)), i denne uge har et cypriotisk foretagende budt på et kobberværk. Amerikanerne vil desuden bidrage til en modernisering af lufthavnen i Beograd

[Vladimir] Vladan Rovcanin, en Sikkerhedsofficer har skudt og dræbt 4 Kolleger og såret 3 i Nis. De har alle tidligere været stationeret i Kosova. Officeren er blevet pågrebet; han siger at grunden til hans handling var at han var under psykisk pres.

Italien: Italiensk politi har fundet en nu 7 årig Albansk dreng der for nogle år siden blev solgt til gangstere af sin far for et farve-tv. Gangsterne videresolgte drengen til et ældre Italiensk par. Italienerne funderer over hvad de skal stille op med drengen.

En Offentlig Anklager i Napoli der havde rettet anklager mod PM Djukanovic for at have være involveret i kriminelle aktiviteter er blevet afskediget, dog ikke derfor, men pga massive samarbejdsvanskeligheder.

UGEOVERSIGT # 188 - 10.10.2003

Balkan. Generelt: Carl Bildt skriver at det er lykkedes at samle en række Balkan Forsvarsministre til et møde i Ohrid. Det er et tegn på fremskridt - for et sådant møde havde været utænkeligt for nogle år siden. Bildt mener at valget at Holkeri som SRSG var klogt. Bildt minder om at forholdene i Kosóva er meget vanskelige, og at den økonomiske situation er dårlig; arbejdsløsheden er meget høj - måske omkring 55 %.

Kosóva: Tidligere US Ambassadør Holbrooke (der spillede en betydelig rolle i Kosóva-krisen i 1998) har - sammen med den første SRSG, Kouchner - været på besøg på Balkan. Holbrooke har stærkt anbefalet »begge sider« at gå seriøst ind i Wien-forhandlingerne (031014), men det skinner igennem at han mener at Kosóva bør anerkendes som selvstændig stat. Den Serbiske ViceMPM Covic er (forventeligt) stærkt afvisende. Her taler en mand uden embede, siger han.

SRSG Holkeri har udpeget medlemmerne af den delegation der skal deltage i Wien-møderne. Om de udpegede vil deltage er vist ikke helt klart; hidtil er det (så vidt vides) ikke lykkedes for Forsamlingen = ("Parlamentet") at diskutere sagen. Kosóva Albanerne mener ikke de har meget at vinde ved de aktuelle forhandlinger, og de vil ikke acceptere at Serberne får noget at sige eller gøre mht Kosóva. Man er på den anden side klar over at man IKKE får uafhængighed (foreløbig), men så vil man formentlig afvente »bedre tider«. Der skal nok være en del Kosóva Albanere der mener at jo længere de flygtede Kosovo Serbere kan holdes ude, desto bedre.

Den tyske general Holger Kammerhoff er tiltrådt som ny Chef for KFOR.

Øst Kosóva: Der er uro i Øst Kosóva. Der er uenighed i Presheva Byråd. Der er meget forskellige opfattelser (blandt Albanerne?!) om hvordan man skal gribe Byrådsarbejdet an. Måske må der udskrives nyvalg.

Der er sket anholdelser efter angrebet på en Serbisk Politiofficer.

Albanien: Der er lokalvalg søndag 031012. Situationen er tilsyneladende ret rolig. Der er uenighed om hvem

der skal være Næstformand i den Centrale Valgkommission; valget synes at være meget præget af den grundlæggende politiske uenighed mellem Demokraterne og Socialisterne; man er ikke til sinds at opfatte arbejdet i Valgkommissionen som et *teknisk* arbejde. Regeringen gør hvad den kan for at *vise* at valget vil komme til at foregå fuldt korrekt.

Det ser ud til at Tirana's nuværende Borgmester Edi Rama vil blive genvalgt. Han har været overmåde aktiv for at »vise flaget«. Tirana har mange problemer, men det er tydeligt at der er sket en række fremskridt i de senere år. Der er ryddet op, den kollektive transport er blevet forbedret - men i udkantsområderne er der fortsat mange utilstrækkeligheder (for de mange tilflyttere). Der er dog mange der er kritiske eller negative - og som ønsker at Demokraterne kommer til magten (igen), men næppe så mange at de kan få flertal. Rama og andre socialistiske kandidater svækkes noget af at økonomien ikke er særlig god i Albanien. Der er for lidt regelret produktion, for meget sort arbejde, en tydelig mangel på udenlandske investeringer, en stor arbejdsløshed, en udbredt korruption og en omfattende organiseret kriminalitet. *Visse* fremskridt, men ikke meget at »råbe hurra for«.

Albanien og Grækenland er kommet nogenlunde overens efter den nylige nedskydning af en illegal Albansk Indvandrer. VicePM Meksi har været på besøg i Grækenland.

Serbien: Den Serbiske Regering prøver at tage misteltenen i ed mht Kosóva-forhandlingerne; man har talt med Kostunica m.fl. Og man har haft udenlandsk besøg; man prøver at skaffe sig indflydelsesrige venner.

OSCE-Ambassadøren synes det er en dårlig idé at holde Præsidentvalg, når man ikke har afskaffet reglen om at valget kun er gyldigt, hvis mindst 50% har afgivet stemme (i 1' runde); men man har officielt udtalt at man vil holde sig fuldkommen neutrale.

Kostunica's parti har stillet mistillidsvotum til hhv Regeringen og Parlamentsformanden. Forslagene tages op til debat og afstemning ca. 031014.

Danmark: SID (og UM) har overdraget Tillidsmandsskolen i Tirana til Albanerne. Skolen blev for nogle år siden etableret med støtte fra DANIDA. Fra SID's side siges det at der har været tale om en dialog - man håber at have givet Albanerne noget, og man mener selv at have fået udbytte af samarbejdet.

Røde Kors søger Repræsentant til Kosóva (opslaget er optrykt i nyhedsbrevet).

UGEOVERSIGT # 189 - 17.10.2003

Kosóva/Kosovo-samtalerne i Wien. De første drøftelser blev indledt 031014 i Wien. De fandt sted for lukkede døre og varede omkring 3 timer. Delegationen fra Kosóva bestod af SRSG Holkeri, Præsident Rugóva og Parlamentsformand Daçi. [PM Bajram Rexhepi](#) deltog ikke, angiveligt fordi Kosóva's 'Forsamling' ('Parlament') ikke kunne blive enige om at bakke drøftelserne op. Dette førte til at SRSG Holkeri trak to Repræsentanter for de etniske Mindretal: Tyrkerne og Serberne (Milorad Todorovic) - ud af delegationen. Kosóva kan ikke repræsenteres af Mindretalsrepræsentanter, sagde han. Herefter talte man fra Serbisk side om at boykotte drøftelserne, men dette blev dog afværget af EU's Javier Solana. Den Serbiske Delegation består nu (bl.a.) af PM Zivkovic og af VicePM Covic. Parterne talte ikke direkte med hinanden og udvekslede heller ikke håndtryk. Rugóva og Covic sagde hver især nærmest hvad man måtte kunne forvente, forhistorien taget i betragtning. Rugóva at hans land ønskede at blive optaget i EU og NATO - dvs som uafhængig stat. Covic at det ikke var Repræsentanter for to forskellige lande der var til møde. Han fremhævede at sikkerhedssituationen - set under en Serbisk synsvinkel - var utilfredsstillende. Det er aftalt at der i den kommende tid skal afvikles en række tekniske drøftelser mellem 'Ekspertes'.

Seneste UN Rapport (FN Rapport): Det hedder i afslutningen at den sikkerhedsmæssige situation er blevet forværret.

Ugerapport fra Dansk KFOR. "[...] der blev rettet en alvorlig trussel mod en af de mest samarbejdsvenlige talsmænd i en lille by, hvor de etniske spændinger ligger lige under overfladen. Truslen kom formentlig fra en af hans egne, der syntes, at der var ved at blive for meget dialog mellem serbere og albanere. Ikke alle er interesseret i, at parterne taler sammen, og sådanne trusler kan bringe frygten tilbage og ødelægge langt tids arbejde [...]. **Kommentar:** Der skal ikke meget til før 'hidsige' Albanere eller Serbere får en positiv udvikling til at gå i stå. Der skal mere end almindelig tålmodighed og viljestyrke til.

Albanien. Der har været lokalvalg Valget forløb roligt, men valgdeltagelsen var temmelig lav - kun 52 % af de Stemmeberettigede. Der kan være mange forklaringer på den lave valgdeltagelse, men den vigtigste er formentlig at Vælgerne ikke har fundet det umagen værd, man lider - i denne henseende - af apati.

Rodfæstede Demokrater stemmer på Berisha's Parti, rodæstede Socialister på Nano's, men der er formentlig mange der synes at Partierne (og Partilederne) opfører sig nogenlunde ens.

Socialisterne er plaget af de interne uenigheder og de forskellige fløje - og dette kan (alt andet lige) have svækket Socialisterne og Valgdeltagelsen. [Tidl. Minister Ilir Meta](#) har (formentlig) tabt en del indflydelse, siden han i forsommeren forlod Regeringen i protest mod Nano. Flere andre der må anses for at være kritiske over for Nano, hans regeringsledelse og hans ledelse af Socialistpartiet er forblevet i Regeringen og viser gode miner, således tidligere PM, nuværende [FM Pandeli Majko](#) - og [Kulturminister Arta Dade](#).

Ét af Socialisternes kommunale flagskibe er Tirana - som i de sidste tre år er blevet ledet af Edi Rama. Han har foretaget en del oprydning i byen og har ført en ret energisk kampagne (som PM Nano har støttet ved flere lejligheder). Det vides pt ikke om valgdeltagelse og stemmeafgivning i Tirana adskiller sig tydeligt fra andre større byer.

Socialisterne hævder at have vundet i 36 (ud af 65) byer. Demokraterne anfægter resultaterne i Tirana og Durrës. Til gengæld menes Demokraterne at have vundet nogle tidligere Socialistiske Mandater mod Syd.

Serbien: Mistillidsafstemningen (om den Serbiske Regering og Parlamentsformand) synes at være afværget 021014, efter at Regeringskoalitionen har givet forskellige indrømmelser, bl.a. skal Forfatningsforslaget gøres færdigt inden for de nærmeste måneder; endvidere skal der ske visse ændringer af valgreglerne - herunder mht minoriteternes rettigheder. SIDSTE: Parlamentet drøftede mistillidsforslaget torsdag; debatten var lang og hård - og vil (forlyder det) fortsætte onsdag i næste uge. I mellemtiden vil der givetvis pågå en række forhandlinger.

Makedonien: En deling af Kosóva kan føre til en deling af Makedonien, siger den Kosóva Albanske Pressemand Veton Surroi. »ADN« skriver: SKOPJE - "The eventual partition of Kosovo on basis of ethnic principles will give a signal to ethnic adventurers to start splitting Macedonia," said Veton Surroi, a notable Kosovo's intellectual and publisher of Prishtina's daily Koha Ditore, while addressing the attendees of Wednesday's meeting in Skopje, organized by Skopje's weekly newspaper Forum. **Kommentar:** Måske har Surroi ret, måske ikke. Der er næppe en direkte, endsige en tvingende, forbindelse mellem udviklingen i Kosóva og udviklingen i Makedonien. Imidlertid vil en opdeling af Kosóva (hvor uundgåelig den end måtte være) gøre et voldsomt indtryk på såvel de Slaviske Makedonere som de Albanske.

Italien: Mother Teresa ventes at blive beatificeret førstkommande søndag (031019), og der ventes mange Besøgende; BBC taler om en kvart million. Se Vatikanets internetside: http://www.vatican.va/news_services/liturgy/saints/ns_lit_doc_20031019_index_madre-teresa_en.html.

Et Italiensk Teaterselskab har sat en Mother Teresa-musical på programmet.

Danmark: Dansk International Redningsforening er stiftet

UGEOVERSIGT # 190 - 24.10.2003

Kosóva: Forhandlingerne i Wien kom akkurat så langt (eller kort) som man kunne vente. Serberne og Kosóva Albanerne vil ikke for alvor tale med hinanden.

Kosóva Albanerne har én ting at sige: Kosóva skal være selvstændigt. Man vil *ikke* acceptere noget der er mindre end det. Albanerne mener at de har alt at tabe, intet at vinde ved at gå i dialog med Serberne.

Serberne står i en helt anden situation. Kosovo / Kosóva er i dag et FN Mandat (på basis af Sikkerhedsrådsresolution # 1244), og man har kun noget at vinde ved at komme i dialog, intet at tabe.

Sandsynligheden for at drøftelserne - når de genoptages i én eller anden form i 2004 - når til noget positivt resultat er *meget* ringe ... **med mindre man skifter »paradigme«**.

Et nyt »paradigme« må være bygget sådan op at både Serberne, Kosovo Serberne og Kosóva Albanerne føler at de har fået et positivt resultat.

Serberne (og Kosovo Serberne) må være sikre på at de har fri adgang til alle Serbiske mindesmærker m.v., sikkerheden skal være garanteret (ikke blot på papiret, men i virkeligheden), og flygtede Kosovo Serbere må have mulighed for at vende tilbage på en kontrolleret måde.

Kosóva Albanerne må have dén uafhængighed de forlanger, men således at de får den trin-for-trin - og i takt med at andre elementer i »paradigmet« bliver tilgodeset, herunder at de sikrer de etniske minoriteter. Et »paradigme« der bygger på at Kosovo / Kosóva på én eller anden måde skal være en del af Serbien kan ikke realiseres og *har* vist sin umulighed i praksis.

Det er muligt at Kosovo / Kosóva må splittes op i en (mindre) Serbisk del og i en (større) Albansk del, men dette vil måske trække andre grænsereguleringer med sig. En anden mulighed kunne være at man opdelt Kosovo / Kosóva i relativt selvstyrende »kanton«.

EU tilføjer udviklingsmidler i moderat omfang og i takt med at der i øvrigt sker en positiv udvikling, men det skal samtidig sikres at Kosóva/Kosovo bliver i stand til at finansiere sin egen udvikling.

Der skal indgås de nødvendige aftaler om overtagelse og privatisering af hidtidige udvindings- og fremstillingsvirksomheder m.v.

Alle parter skal medvirke til at skabe en høj grad af sikkerhed (og retssikkerhed). Overgreb skal forfølges.

En enkelt Serber - Miroslav Labus fra G17+ - har sagt offentligt at Serbien aldrig kommer til at styre Kosovo igen (hvilket han givetvis har ret i), og at magten må overlades til dem der vælges dér. Men der skal være plads til Kosovo Serberne, tilføjer han. Der er muligvis enkelte andre Serbiske politikere der har en lignende opfattelse, men i så fald giver de ikke udtryk for den. Det er næppe politisk opportunt at udtrykke sig som Labus, hverken når man har regeringsmagten eller når man ønsker at få den.

TMK's Chef - Agim Çeku - er blevet tilbageholdt i Slovenien på rejse fra Kroatien til Kosóva. Angiveligt fordi Interpol ønsker ham pågrebet. UNMIK har lagt sig i selen for at få ham løsladt igen (hvilket formentlig er lykkedes nu), mens man fra Serbisk side ønsker ham udleveret mhp retsforfølgelse.

ICTY har anklaget 4 nuværende og tidligere Serbiske generaler for overgreb i Kosóva, heriblandt den tidligere forsvarschef Pavkovic. Den Serbiske regering tager afstand fra sigtelseerne.

UNMIK Politiet og Kosóva Politiet har pågrebet 3 Albanere (hvoraf én fra Albanien) der var i færd med at indsmugle 36 kg heroin.

Albanien: Alt har stået på den anden ende i den sidste tid. Først var der lokalvalgene. Så var der afskedigelsen af politiminister Luan Rama (der havde slået på en TV-journalist). Og endelig var der saligkåringen af Mother Teresa. Præsident Moisiu m.fl. var i Vatikanet for at deltage.

PM Nano har fået Præsidentens og størstedelen af sin Parlamentsgruppes og tilslutning til at Namik Dokle bliver ny UM og at Fatmir Xhafa bliver ny Politiminister. Men da sagen kom til afstemning i Parlamentet 031023 faldt den. Der var ikke tilstrækkelig tilslutning. Hvad der nu skal ske, står ikke klart, men Nano har lidt et klart nederlag; nu er det anden gang Parlamentet har afvist en UM-kandidat. Nano kan ikke fungere effektivt, når der er en opposition i partiet som kan - og vil - stikke en kæp i hjulet for ham, men det er på den anden side ikke tænkeligt at han vil gå af, hverken som partiformand eller som PM, og der kan næppe heller samles flertal for en anden partileder. Modsætningerne vil givetvis rase videre et godt stykke tid endnu.

Samtidig er IMF ved at analysere den Albanske økonomi og er nået til et trist, men ikke uventet resultat, at der må indskrænkes og skæres ned.

Nedskæringer kommer til at gøre ondt, for de vil givetvis forøge arbejdsløsheden og sænke serviceniveauet - som i forvejen ikke er særlig højt, hvorimod der er stor arbejdsløshed (og mange der arbejder sort).

Man er formentlig på vej ind i en ond cirkel, væsentligst fordi man ikke kan afsætte særlig meget som eksport, fordi man ikke kan tiltrække udenlandske investeringer af betydning, fordi infrastrukturen er for skrøbelig, og fordi man plages af korrupsion og organiseret kriminalitet.

Et mindretal tjener godt (nogle tjener »hvide« penge, andre »sorte«). Flertallet tjener ikke meget - og dét store mellemlag som findes i de udviklede lande og som har stor betydning som et købedygtigt publikum er ikke særlig stort.

Serbien: Onsdag drøftedes forslaget om et tillids-/mistillidsvotum til Regering og Parlamentsformand. Det ser ud til at 'begge' klarede pynten, men der foreligger ikke nærmere pt. Det er tænkeligt at der snart må udskrives valg, men næppe før end i 2004. Først skal Præsidentvalget overstås. DOS kandidaten står til at vinde, men stemmedeltagelsen bliver næppe stor nok; alene derfor må der arrangeres endnu et valg.

Italien: Billeder fra saligkåringen af Mother Teresa. Links.

Danmark: Statsminister Anders Fogh Rasmussen er i de næste dage på rundrejse på Balkan. Han skal besøge Dansk KFOR, senere kommer han til hhv Beograd i Serbien og Skjopje i Makedonien. Han skal derimod ikke til Albanien.

Forfatteren Gunnar Nissen er død. Han var én der kendte til Balkanforhold og han har et solidt forfatterskab bag sig.

UGEOVERSIGT # 191 - 31.10.2003

Danmark & Balkan: Statsminister Fogh Rasmussen har i sidste uge været på besøg hos Dansk KFOR og endvidere i Serbien og Makedonien. Det sidste (Makedonien) forekommer at være et bemærkelsesværdigt signal, eftersom Regeringen har nedprioriteret bilateral indsats i og bistand til Makedonien og Albanien i forhold til indsats i og bistand til andre Balkan-lande. Der optrykkes materiale fra Dansk KFOR og fra Den Serbiske Regerings Informationstjeneste.

Albanien: PM Nano er rejst til Brasilien for - sammen med mange andre Socialdemokratiske ledere fra hele verden - at holde årsmøde. Nano fik forhindret at MP Ilir Zala (Meta-fløjen) deltog.

Regeringskrisen. Parlamentet har for nylig afvist at godkende Namik Dokle - tidligere Parlamentsformand - som ny UM og Fatmir Xhafa som Politiminister, hvilket kun kunne ske fordi Meta-fløjen ikke ville stemme for. PM Nano vil afvente Socialistpartiets kongres 031212 før han forelægger nye forslag - sandsynligvis vil han arbejde for at Meta-fløjen får en solid afklapsning.

Demokraterne vil stille mistillidsvotum til Nano. Man satser på at der er tilstrækkeligt med Socialistiske MP'ere der vil undlade at stemme. Men her gør man muligvis regning uden vært, for selv om forholdene i Albanien er unikke, så er det svært at forestille sig at Socialistiske MP'ere kunne undlade at stemme for deres Partiformand (for slet ikke at tale om at stemme imod).

Tidligere Præsident Meidani vil - så vidt vides - stille op mod Fatos Nano som Partiformand, men det forekommer ikke sandsynligt at han får tilstrækkeligt med stemmer; selv om der er en del der er meget utilfredse med Nano, er der ikke mange der tror at Meidani er manden.

Regeringen har besluttet at udpege Igli Toska - hidtidigt medlem af Den Centrale Valgkommission - som ny Vicepolitiminister.

Doris Pack fra Europaparlamentet har været på besøg. Hun har udtalt sin betydelige skepsis ved situationen, og opfordret til at 'man' finder hinanden. Efter hendes opfattelse har Albanerne *ikke* levet op til forventningerne,

Lokalvalget: Revideret resultatoversigt plus revideret kort med angivelse af valgresultaterne er optrykt.

Edi Rama - Borgmester i Tirana - har meldt sig ind i Socialistpartiet. Tirana's Borgmester Edi Rama har hidtil stået uden for partierne - også mens han for flere år siden var Kulturminister -, men det var dog en kendt sag at han sympatiserede med Socialisterne.

Kommentar: Det er tænkeligt at der er fremtrædende Partimedlemmer der ser Edi Rama som en ny frontfigur. Han har - efter mange Socialisters opfattelse - gjort det godt som Borgmester, han har gode internationale relationer, og han har været Formand for Kommunalforeningen. Om han vil kunne samle Partiet er dog ikke sikkert, og formentlig vil Fatos Nano ikke vige pladsen for ham. Nano ville gerne have været Præsident, men måtte indse at han ikke kunne få bred støtte; den nuværende - Moisiu - sidder på et relativt bredt mandat.

Den Amerikanske Ambassadør har (fremgår det indirekte) udtalt sig kritisk om det Albanske engagement i kampen mod trafficking.

Serbien: Mistillidsdebat om Parlamentsformand og fg Præsident Natasa Micic afholdtes torsdag 031030. Afstemning i den nærmeste fremtid.

Makedonien: Konklusionerne på en ny ICG rapport optrykkes. Man skal ikke regne med at der etableres grundlæggende stabilitet hvis der ikke tages en række initiativer

USA: Præsident Bush har udsendt lykønskninger til Muslimerne i anledning af Ramadan'en

Danmark 031203 Dansk Industri holder Balkankonference i samarbejde med herværende Ambassader. Formålet er at vise mulighederne for Danske virksomheder for at investere på Balkan. Blandt de seneste investeringer er Carlsberg's køb af et Serbisk bryggeri.

UGEOVERSIGT # 192 - 07.11.2003

FN har drøftet situationen i Kosóva. SRSR Holkeri har givet en mundtlig tilstandsrapport (optrykt i nyhedsbrevet): Sikkerhedssituationen er bedret generelt, men der er i visse henseender - og på nogle lokaliteter - meget betydelige problemer. Det er ikke nok at de politiske og andre ledere tager afstand fra etniske overgreb, de skal ud og overbevise befolkningen herom. Det lokale politi tæller nu 6.000 og kan påtage sig flere opgaver, tilsvarende kan UNMIK Politiets tilstedeværelse mindskes. Det var ønskeligt hvis parterne i Kosovo ville påtage sig et større ansvar, særligt for at opbygge multi-etniske organer. Forsøg på at »handle« ændringer igennem er uacceptable. Forhandlingerne i Wien var et skridt frem, men det var trist at Kosovo's PM ikke deltog. Ganske vist talte parterne ikke *med* hinanden, men de lyttede til hvad der blev sagt. Kosovo's økonomiske situation er ikke god; omkring 60% er arbejdsløse (57% i gennemsnit, men højere for kvinder og for unge). El-forsyningen er hverken tilstrækkelig eller sikker.

Den Amerikanske ViceUM Grossmann er begyndt en rundtur til Bruxelles, Beograd, Prishtina, Tirana og Skopje. Hans ærinde er bl.a. at vise Serberne og Kosova-Albanerne/Kosovo-Serberne at man *kan* begynde drøftelser om den endelige status for Kosóva, men først når visse »standarder« er nået.

Kommentar: Denne besked er der ikke meget nyt i, bortset fra en *vis* tidsmæssig præcisering. De Kosóva Albanske politikere vil dog næppe engagere sig meget i at leve op til disse standarder - dels fordi de ikke kontrollerer »baglandet« (og slet ikke de rabiante dele af det), dels fordi de ikke har sikkerhed for at de kan få dét de kræver: Uafhængighed. Kan de ikke få uafhængigheden, vil de formentlig trække tiden ud. Det går ganske vist ud over økonomien, de unge menneskers fremtidsmuligheder osv. (med mindre de skaffer sig job som gæstearbejdere i Tyskland og andre steder), men jo længere det varer før de flygtede Kosovo Serbere vender tilbage, desto bedre. Serberne (og Kosovo Serberne) - på deres side - vil ikke acceptere uafhængighed; det er der kun få Serbiske politikere der tør anbefale. Det er derfor - sammenlagt - meget svært at forestille sig nogen virkelig løsning på de *givne* præmisser, dvs. præmissen om at de etniske grupper skal kunne leve fredeligt ved siden af hinanden inden for *overskuelig* tid.

Filmforevisning i Kbh om livet i Kosovo - se under: [Danmark](#).

Albanien: Der har været møde i Ohrid mellem Præsident Moisiu, Præsident Trajkovski (Makedonien), PM Rexhepi (Kosóva) m.fl. Tilsyneladende har den Norske SM Bondevik også været i »nabolaget«. Man har villet vise omverdenen at man kunne tale med hinanden. At dømme efter *billederne* var det rigtigt.

PM Nano er kommet hjem fra Socialisternes Verdenskongres i Brasilien. Der blev - efter hjemkomsten - holdt et stort møde i partiet, hvor Nano blev hyldet. Samtidig pågår der vanskelige drøftelser om partiets statutter i relation til den forestående partikongres. Der er små mindretal der er i mere eller mindre tydelig opposition til Nano. Svækkelserne betyder at partiet og Nano kun under visse omstændigheder kan skaffe sig flertal i Parlamentet. Det forlyder at Nano har været ude med en »føler« til Reformdemokraterne, men interessen blandt dem er (vist) meget svag.

Der har været »vej-møde«. Regeringen satser på at få bygget en bred vej fra havnen i Durrës til Kukës - herfra vil der være passage gennem Morina til Kosóva. Vejen vil kunne bygges med udenlandsk støtte og i nogen grad ved brugerfinansiering - og vil være et betydeligt gode for både Kosóva og Albanien. Selv anlægsarbejdet vil desuden give beskæftigelse i Albanien, selv om det formentlig bliver udenlandske firmaer med ekspertise og kapital der løber med ordrerne.

I Shkodra har der været flere demonstrationer i protest mod den dårlige el-forsyning.

IMF har været på analysebesøg. Man understreger at politisk stabilitet er en nødvendighed for at sikre en positiv økonomisk udvikling.

Kommentar: Formentlig har man i drøftelserne været mere specifikke og mere præcise, for et 'krav' om 'politisk stabilitet' kan benyttes af *alle* de Politiske Aktører i Albanien, men med vidt forskellig hensigt. 'Stabilitet' er heller ikke nok; der skal også være en stærk politisk vilje til at løse nogle af de fundamentale samfundsproblemer, ikke mindst den organiserede kriminalitet, trafficking-problemet, korruptionen og den manglende tro på at tingene *kan* rykke.

Serbien: Der er betydelig politisk uro - og stor uenighed mellem de politiske partier; mange kneb bruges for at underminere Regeringen. Der tales om at der inden for overskuelig tid må afholdes Parlamentsvalg. Det er tænkeligt at det vil ske hak-i-hæl af Præsidentvalget (031116); dette valg regner alle med vil blive en fiasko - fordi meget få vælgere ville have stemt under nogen omstændigheder, og fordi mange partier har lagt op til en boykot.

»Udlandet« (både EU og USA) søger at holde Serberne »på sporet«; Regeringen vil gerne - men har ikke den styrke i ryggen der er nødvendig for at kunne. Den er tilsyneladende ikke i stand til at skabe en politisk konsensus som er en forudsætning for en mere dybtgående reformering af samfundet, både politisk og

økonomisk. Der er sket fremskridt. Der er udenlandske firmaer der interesserer sig for at investere. Der er basis for svag optimisme - men heller ikke mere.

UGEOVERSIGT # 193 - 28.11.2003

Grunden til at der ikke er udkommet et »Sidste Nyt« i de sidste to uger er at jeg har været en tur i Albanien. Først og fremmest for at deltage i en konference om 'religiøs tolerance' se under: [Albanien](#), men også for at se mig om i Tirana og omegn og for at interviewe forskellige mennesker. Herom mere i de følgende måneder.

Generalsekretær Lord Robertson (NATO) er ved at takke af. Han har været på afsluttende besøg i Kosóva.

Business: Balkan-konference i Kbh: Dansk Industri afholder en heldagskonference 3.12.2003 om 'business opportunities' på Balkan: Kroatien, Bosnien-Hercegovina, Serbien og Montenegro, Makedonien og Albanien. Nærmere oplysninger kan findes på DI's website på adressen: http://www.di.dk/kurserogarrang/Arrangement.asp?AKT_ID=112201

Kosóva: Sikkerhedssituationen er forværret, mener Kosovo Serberne. Sidst er en Politikvinde blevet dræbt.

Dansk KFOR har haft besøg af Kronprinsen.

Albanien: Lokalvalget: Demokraterne vandt frem, Socialisterne tabte noget - mange Borgmestre sidder ikke på et fast flertal. Edi Rama er blevet genvalgt i Tirana (men Demokraterne klager). Uro i Himara, men Den Centrale Valgkommission har afgjort valget dér.

Uenigheden i Socialistpartiet er til at tage at føle på. Tidligere Præsident Meidani kandiderer (igen) som ny Formand. Også Borgmester Edi Rama stiller op. Den almindelige formodning er dog at PM Nano står relativt stærkt og vil blive genvalgt, men at han i nogen grad må bøje sig for de forskellige oppositionsgrupper.

OSCE har udsendt en grundig rapport om den aktuelle situation (aftrykt i sin helhed i Nyhedsbrevet). Der er sket en række fremskridt siger man, men der er et godt stykke vej igen - ikke mindst mht bekæmpelse af organiseret kriminalitet. OSCE har stået i spidsen for udarbejdelsen af et forslag om hvordan man skal klare ejendomsforholdene for ejendomme der siden 2' Verdenskrig beslaglagt eller på anden måde taget fra de hidtidige ejere. Socialisterne og Demokraterne er enige om at støtte forslaget, andre er imod.

Albanerne har med støtte fra de Internationale holdt en international konference om religiøs tolerance. De udenlandske deltagere kom bl.a. fra Makedonien, Kosóva, Serbien (vist kun en enkelt), USA, England og Tyskland. Dagsordenen var tæt, og der var mange oplæg (som vil udkomme i en konferencerapport på et senere tidspunkt). Der var bred enighed om at der IKKE er problemer mht religiøs forfølgelse mv i Albanien. Der er flere trossamfund i Albanien - de store og en række små, og så er der formentlig mange som er konfessionsløse. De store er: Muslimerne - incl. Bektashi'erne. De Ortodokse. De Romersk Katolske.

Serbien-Montenegro: Det Serbiske Præsidentvalg gik som forventet i dén henseende at stemmedeltagelsen var for lav; den Radikale Kandidat (Seselj's Parti) Tomislav Nikolic fik flest stemmer ... det skal dog huskes at den tidligere »Vinder«, Kostunica, ikke stillede op og at hans Parti bojkottede valget.

Der er udskrevet Parlamentsvalg til 28.12.

Danmark: 031110 **Det Danske UM har »kåret« Ambassaden i Tirana som Månedens Ambassade.** I dén anledning fortælles om ambassadens arbejde - se under: [Danmark](#).

UGEOVERSIGT # 194 - 05.12.2003

Balkan generelt: Dansk Industri (DI) afholdt 3.12.2003 konference om »Business Opportunities« i en række Balkanlande i Pyramidesalen i København. Konferencen var kommet i stand på initiativ af de herværende ambassader og havde til formål at præsentere deres lande som gode lande at investere i. Nærmere omtale af konferencen + billeder kan findes på: <http://bjoerna.dk/opportunities/index.htm>

Kosóva: Interview med PM Rexhepi. Rexhepi siger at alle Kosóva Albanere ønsker at Kosóva skal være selvstændigt; dette er det vigtigste for dem. Der er stillet krav om at 'standarder' skal komme før 'final status'. 'Standarder' vedrører sikkerhedsniveau, tryghed for minoriteter og bekæmpelse af kriminalitet. Om nogen tid vil SRSG Holkeri og Regering m.fl. evaluere hvor langt man er kommet mht 'standarder'. Det fremgår at Rexhepi m.fl. vil gå ind i de arbejdsgrupper der blev talt om i Wien. (Som det vil huskes deltog Rexhepi ikke dengang). Rexhepi mener at det hæmmer udviklingen mht 'standarder' at privatiseringsprocessen er standset.

Kommentar: Det ser ud til at PM er en anelse mere 'positiv' end tidligere; måske skyldes det at den Amerikanske ViceUM Grossman har *overbevist* Albanerne om at de må *flytte sig* politisk (til gengæld vil USA bistå i én eller anden henseende. Albanerne kalkulerer formentlig med at uafhængighed kan opnås med Amerikansk støtte).

12 TMK'ere (KPC'ere) er blevet suspenderet; de mistænkes for at have relationer til ANA.

Albanien: Der er fortsat uro i Socialistpartiet (kongres begyndes 12.12.); **PM Nano er under heftig beskyddning**, men det formodes at han vil vinde også *denne* omgang. Præsidenten har igen offentligt (det må være 3' eller 4' gang) opfordret Nano og Socialistpartiet til at få løst Regeringsproblemet. To vigtige Ministerposter er ikke besat, UM-posten siden den tidlige sommer, Politiministerposten i det sidste par måneder. Sali Berisha mener at Nano handler grundlovsstridigt. Ilir Meta at Nano bør gå af. Der kommer imidlertid ingen løsning før i forbindelse med Partikongressen - det ved alle, men Berisha og Meta ser en politisk fordel ved at pirke i Nano's sår.

Lokalvalget / Tirana: Appelretten har beordret at der skal gennemføres omvalg i Tirana på 130 af 340 valgsteder. Dette er en (delvis) imødekommeelse af de krav som Demokraternes Formand Sali Berisha og deres Spidskandidat Spartak Ngjela har rejst. I den seneste tid har der været demonstrationer på Skanderbeg-pladsen.

Serbien: Seselj og Milosevic vil kandidere ved Parlamentsvalget 28.12.

USA vil genoptage 'normale' handelsforbindelser med Serbien-Montenegro.

Makedonien: Der er offentliggjort hovedresultater af den seneste folketælling. Der er lidt flere end 2 mio indbyggere. 64 % betegner sig selv som Makedonere. 25 % som Albanere.

Tyskland: Den Serbiske PM har været i Tyskland for at gøre 'Serbiens hoser grønne', ikke mindst mht Kosovo-problemet.

UGEOVERSIGT # 195 - 12.12.2003

Kosóva: SRSG Holkeri og PM Rexhepi har drøftet "Standarder": Hvor langt er man mht sikkerhed og kriminalitetsbekæmpelse? Hvornår kan de flygtede Kosovo-Serbere vende tilbage? Hvad står endnu tilbage? Der er udsendt et papir [det anviste link virker ikke endnu]

Mediekommisæreren er ved at løsne 'moratoriet' på de 'æterbårne' medier. Der vil kunne uddeles et mindre antal begrænsede licenser.

IMF har besøgt Kosóva i November og har netop udsendt en rapport. Der er sket visse forbedringer på det politiske niveau, men den økonomiske situation er temmelig alvorlig og problematisk. Det er svært at styre de offentlige selskaber, fremtiden er uvis, der mangler en økonomisk strategi osv.

Der er foretaget et angreb på en IMF-mission under dens besøg i Mitrovica Nord. Eller måske var det på PM Rexhepi som »tilfældigvis« besøgte samme restaurant? Meddelelsen er ret mystisk, og der verserer en del »spekulationer«.

Øst Kosóva / Sydserbien: Den Serbiske Regering mener at sikkerheden er forbedret. ICG har udsendt en rapport om situationen. Summary'et indledes sådan: »The Albanian-majority Presevo Valley in southern Serbia is one of the few conflict resolution success stories in the former Yugoslavia. Yet tensions linger, and a series of violent incidents in August and September 2003 demonstrated that the peace can still unravel. Serbia's stalled reform process is preventing the political and economic changes that are needed to move forward on many critical issues in the area, and there is a general sense among local Albanians that peace has not delivered what it promised: an end to tensions with Serb security forces and prosperity.«

Albanien: Den Tyrkiske Forsvarschef har været på besøg. Stabilitetspagten har holdt møde i Tirana - og PM har holdt en velkomsttale (som optrykkes).

Fg. UM Hajdaraga har været i Maastricht til OSCE-møde. Man er skam tilfredse med OSCE-missionens arbejde i Albanien, men man kunne ønske sig en bedre prioritering og fokusering. **Kommentar:** Kritikken virker *ikke* rammende; OSCE-missionen har i det sidste års tid koncentreret sig om valgene og om ejendomslovgivningen (et lovforslag er forelagt Parlamentet, men det er uvist hvornår det vil blive behandlet); årsagen til kritikken er formentlig at Albanerne er irriterede over at man ikke er på vej ind i varmen (fx i EU-sammenhæng), men snarere på vej ind i en fryseboks. Måske mener man - i UM i Tirana - at kritik demonstrerer handlekraft?

Socialistpartiet begynder sin kongres fredag 031212. Inden da har der været partimøder rundt omkring, senest i Tirana. Forløbet af kongressen vil få *stor* betydning for den politiske udvikling og stabilitet.

Lokalvalget: Der skal holdes omvalg i Tirana 031228.

Serbien: Parlamentsvalget rykker nærmere; Demokraterne håber på Boris Tadic som trækplaster; han er en fremtrædende politiker, men har - siges det - ikke gjort sig bemærket med ukloge bemærkninger; han er heller ikke anklaget for korruption.

VicePM Covic er ikke tilfreds med 'Standarderne' for Kosovo (det samme gælder 'Return' - Kosovo-Serbernes politiske alliance). Han udtaler næsten samtidig at meget Balkan-kriminalitet stammer fra Kosovo.

Makedonien: 031209 Den Makedonske Regering vil formentlig til Februar 2004 ansøge om optagelse i EU. EU-kommissionen mener - forlyder det - at det er alt for tidligt; man skulle hellere få gang i reformarbejdet og implementere Ohrid-aftalerne.

Genopbygning af huse: Since the armed conflict in Macedonia ended in 2001, more than 5,000 out of 6,600 damaged homes have been repaired and restored.

UGEOVERSIGT # 196 - 19.12.2003

Kosóva: Tidligere Militær Chef for NATO, US General Wesley Clark, er blevet afhørt i ICTY, men - efter aftale med de Amerikanske Myndigheder og angiveligt pga sikkerhedshensyn, for lukkede døre. Det menes at dele af vidneudsagnet vil blive offentliggjort - måske allerede i slutningen af denne uge [tilføjelse: Links nedenfor under: [ICTY](#)]

Parlamentet i Kosóva ønsker at ophæve alle Serbiske love og bestemmelser, der er vedtaget mellem 1998 og 2001 (!) og som vedrører Kosóva. Dette irriterer VicePM Covic i Serbien. Han ønsker denne beslutning omgjort. Alternativt truer Covic med at Serberne vil ophæve alle UNMIKs beslutninger for perioden 1999-06-12 og frem. SRSG Holkeri havde i øvrigt ophævet Parlamentsbeslutningen.

Øst Kosóva: Forskellige har taget initiativer mht Øst Kosóva. OSCE m.fl. understøtter en 2-sproglig medieaftale. Serberne understøtter økonomien. Amerikanerne bidrager til en udbygning af infrastrukturen.

Albanien: Weekenden's begivenhed var Socialistpartiets Kongres. Der er efter Kongressen ingen tvivl om at Nano har en meget solid opbakning i sit Parti, og at forskellige oppositionelle kræfter er slået hårdt tilbage, både tidligere PM og UM Ilir Meta, Borgmester Edi Rama og tidligere Præsident Meidani.

Det er tænkeligt at Meta-fløjen vil skrumpe ind (måske - men det er højst usikkert - vil nogle af dem søge at forlige sig med Nano og Flertallet), det er også muligt at nogle af dem vil søge andre græsange. Én af de nærmest forestående udfordringer bliver Nano's nominering af en ny UM og en ny Politiminister; det bliver spændende at se hvordan Meta-fløjen i Parlamentet vil reagere, men Nano har skaffet sig Kongressens tilslutning til at ekskludere Socialistiske Parlamentsmedlemmer som stemmer imod hans forslag - og han må derfor siges at have fået meget bedre kort end før Kongressen.

Det er en teoretisk mulighed at Nano vil søge at skaffe sig (supplerende) støtte fra anden side - primært Socialdemokraterne, sekundært Reform Demokraterne - men dette vil ikke kunne opnås uden væsentlige politiske indrømmelser, og dem vil Nano næppe give som billedet tegner sig nu. Socialdemokraterne har før indgået i en koalitionsregering med Socialisterne og ønsker ikke at blive for tæt omklamret af Nano. Reform Demokraterne vil formentlig få problemer med deres bagland, hvis de støtter Nano, på den anden side er

deres politiske indflydelse pt meget begrænset.

Nano's tale til Kongressen er optrykt i en engelsk udgave. Nano hævder at Socialisterne er de eneste der kan lede landet og at en tilbagevenden til Berisha ville være højst problematisk, for ikke at sige katastrofal. Han roser Socialisterne (og sig selv) af at have skaffet Albanerne klart bedre vilkår end tidligere - og mener at vejen ligger åben for en optagelse i både NATO og EU (han nævnedede ikke at EU har givet Albanien et gult kort for 'smøl'). Endelig lægger han op til at man sætter de oppositionelle i partiet uden for indflydelse.

OSCE-Missionens »dagsorden« er blevet revideret (på anmodning af Albanien). OSCE- pressemeddelelse herom er aftrykt under: [Albanien](#). Så vidt det umiddelbart kan ses, er den nye dagsorden helt i tråd med de opgaver Missionen pt arbejder med.

Uddannelsessektoren. Der optrykkes et kritisk materiale fra *Mjaft* (= Nu kan det være nok). *Mjaft* mener udviklingen går for langsomt, ikke mindst fordi man allerede ligger bag mange andre lande mht niveau og tempo.

En Albansk pige har været tilbageholdt af Militært Personel og udnyttet seksuelt gennem et par måneder på en flådebase nær Durrës. Forsvarsministereriet har suspenderet én Kommandant og flere Officerer og Befalingsmænd for ikke at have skredet ind. Sagen er under efterforskning, oplyses det.

Serbien PM Zivkovic har haft besøg af EU's Udenrigspolitiske Koordinator Javier Solana og drøftet 'Standarder' i Kosóva og andre forhold af betydning mellem EU og Serbien. Solana har efterfølgende bestridt at hans besøg skulle opfattes som en støtte til noget af Partierne i valgkampen. Der er Parlamentsvalg 031228.

Makedonien: Folketællingen. SET skriver at antallet af Albanske Makedonere er vokset relativt mere end antallet af Sláviske (men dette kan bero på hvordan Indbyggerne har opfattet sig selv på tælletidspunkterne. Der er nok en større tilbøjelighed til i dag at opfatte sig som Albaner.

Der er sket pågribelse i Tyskland af Idajet Beqiri fra ANA / Makedonien. Beqiri var på vej til fods over grænsen til Schweiz.

Italien. EU: EU-projektet om en ny Forfatning er brudt sammen; om det er for en kortere eller længere tid vides ikke. Der vil ske sonderinger i den næste tid. Ministerpræsident Silvio Berlusconi kritiseres »i krogene« for ikke at have tilrettelagt forhandlingerne bedre, men alle er - officielt - enige om ikke at placere ansvaret. I Danmark udtaler Marianne Jelved at det er trist at forhandlingerne kollapsede, når så meget var nået.